

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická/praktická část*
Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	Bc. Lucie Trejtnarová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Design obuvi		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2018/2019
Název práce	Organic		
Oponent práce	Ing. Michal Špaček		

1. Písemná

Vypracujte studii objevujících se materiálů šetrných k životnímu a proved'te testování jejich vhodnosti pro proces výroby obuvi. Dále se zabývejte zásadami tzv. zdravého obouvání ve spolupráci s fyzioterapeuty a reálnou. Objasněte své osobní poznání z tohoto tématu.

Takové téma je v dnešní době aktuální. Zahrnuje skupiny materiálů, které při jejich vzniku neničí životní prostředí, používá zdraví neškodné vstupní materiály a dá se lehce recyklovat nebo přímo kompostovat.

Toto téma, je ale i často marketingově zneužívané v momentě, kdy se veřejnosti představi pouze část „příběhu“ a zamílčí se část ingrediencí nebo komplikované recyklování, spalování, které spotřebuje tolik energie, že se pouze nadměrná spotřeba chemikálií a energie pouze zamílčí. To ale není v případě materiálů vybraných pro realizaci diplomantkou. Výběr materiálu Malai byl provedený i na základě stáže přímo u výrobce v Indii. Materiál Malai má šanci být tím opravdu „organickým“, protože už existují materiály používané na svršky obuvi, které jsou na bázi celulózy, takže je otázka času a energie výrobců, kdy i tento materiál dosáhne parametrů vhodných pro výrobu obuvi. Věřím, že tato diplomová práce tomu napomůže.

Práce zachycuje dostatečné množství příkladů materiálů, u kterých při jejich výrobě jsou použity úplně nebo z velké části přírodní materiály. Takové materiály jsou potom lehce odbouratelné nebo kompostovatelné. Při popisu vzniku studia Malai je uvedena věta, popisující autorku materiálu Zuzanu Gombošovou jako „Interdisciplinární designérka“. To je myslím ideální název pro absolventa designerského oboru. Nemohou být všichni designéři tvůrci trendů, které jsou krásné na přehlídkách, ale nevidíte je nohách zákazníků. Obor potřebuje absolventy se schopností porozumět materiálům, vědět jaké mají mít vlastnosti, jak je zpracovávat, posoudit vhodnost, použitelnost a připravit realistický a přitom estetický výrobek, který vzhledem zaujme a najde si svého zákazníka.

Oceňuji šíři záběru, který autorka používala při diplomové práci – spolupráce s výrobcem materiálu, výrobcem filamentu pro možná 3D tisk podešví, výrobcem obuvi a i výrobcem ponožek. V práci je také nastíněn budoucí možný ideální stav ke kterému by se další vývoj Malai materiálu mohl přiblížit.

Logický je i postup v praktické části, která začíná snahou o testování materiálů. Protože je materiál stále ve vývoji, nedostala svolení využít certifikovanou zkušebnu materiálů a publikovat výsledky. Z toho důvodu nahradila diplomantka laboratorní testy fyzikálně mechanických vlastností popisem, zpracovatelských vlastností, které ověřila během stáže a tvorbě výrobků.

Zajímavá je vlastnost narůstání materiálu Malai na 3D modelu v tomto případě kopyta. Bylo by zajímavé v návazných pracích využít princip galvanického pokovování a vyzkoušet vzhled a možnosti nechat „narůst“ 3D lícovou část svršku, sejmout, obrátit, sešít s podšívku a přilepit podešev. Takovýto postup byl před mnoha lety využit při výrobě „Prostorově Tvářené Obuvi“ – PTO. V tomto případě ale narůstal na modelu film z PU materiálu a výroba představovala ekologickou zátěž.

Jednoduché technologické postupy u popisu testovaných vzorů obuvi dokládají systematický přístup autorky, který popisuje dostatečně podrobně a přesně co bylo vyrobeno a je i zdrojem informací pro další vývoj nebo další diplomovou práci.

Rozhodnutí, jaký typ obuvi bude součástí práce odpovídá současnému stavu vyvoje materiálu Malai a ukazuje i realistickou cestu a přístup k takovému rozhodnutí. Ne vše je jednoduše kompostovatelné a použití kompostovatelných materiálů spolu s recyklovatelnými je jedna z reálných cest, pokud má být výsledkem prakticky nositelná obuv v cenách, kterou si může zákazník dovolit.

Myslím, že správná je i definice cílové skupiny, která by mohla mít zájem o ekologické materiály. Stále víc lidí se snaží, aby jejich „stopa“ na planetě byla v souladu s přírodou. Jak už jsem dříve uvedl, ze zkušenosti vím, že je tato snaha často marketingově zneužívána nebo zákazník nedostává kompletní informace o složení produktu, náročnosti recyklace nebo ekologického spalování. Z tohoto důvodu tedy vítám realistický pohled na možný vzhled kolekce a výběr materiálů, který má šanci splnit očekávání reálně ve všech fázích od výroby materiálů, přes výrobu obuvi až po likvidaci je ve všech těchto fázích šetrný k přírodě.

Velice sympatický je postup prací, které předcházely samotnému estetickému řešení. Absolvent designu, který chce být úspěšný ve svém oboru, a přitom není zrovna jeden z vyvolených, kdo se užívá jako tvůrce módy na módních přehlídkách, musí být schopen přidat ke schopnosti estetického řešení znalost biomechaniky, měl by umět tuto znalost promítnout do tvorby kopyta, umět posoudit vhodnost použitých materiálů, mít znalost technologie, která bude použita při výrobě a znát další souvislosti nutné brát v úvahu pro úspěšnou realizaci.

Zcela správný byl postup přes fyzioterapeuty, k tvorbě vhodného kopyta. Vyjádření fyzioterapeutky Čapkové by mělo být vodítkem při tvorbě každého obuvnického designera, který tvoří výrobek pro praktické nošení. I postup při řešení kopyta dokazuje schopnost diplomanta prakticky řešit zadání stylem, který odpovídá stylu, který je nebo by měl být používán v praxi.

Navržená kolekce akceptuje limitující vlastnosti materiálu a oceňuji, že diplomantka se nepustila do tvorby atraktivně vypadajících, ale nenositelných vzorků. Myslím si, že z limitujících vlastností a dostupné barevnice vytěžila vzhledové maximum pro reálně nositelné výrobky.

V závěru cítím na jedné straně zklamání, že materiál není ještě na takové úrovni, aby z něj mohla být vyrobena nositelná atraktivně vyráběná obuv a zároveň nadšení z toho, že tento nedostatek jí pomohl v tom, že musela projít komplikovanou technologickou cestou, uměla najít firmy, kontakty a názory odborníků z různých oborů a seskládat je do finálního návrhu.

Myslím si, že bez ohledu na designovou atraktivnost nebo neatraktivnost výsledného produktu, dokázala diplomantka projít cestu, kterou musí procházet pracovník z praxe. Takové by měly být schopnosti absolventa. Měl by si umět poradit, zvládnout interdisciplinární příjem informací a jejich vyhodnocení, najít si zdroje informací a spojit je dohromady do co nejlepšího řešení. Samozřejmě, jak v každé práci se i tady najdou chyby v nepřesných termínech, které jsou vzhledem k rozsahu práce

minimalní. Příkladem je:

Strana 13 – chybně plát Piñatexu 1m3 – má být 1m2

Strana 46 – popis materiálu Malat: „Zdravý – neobsahuje absolutně žádné umělé odpornosti“

Strana 47 – „Síla materiálu(g/cm3) – má být hustota

I přes nepřesnosti takového charakteru navrhuji hodnocení diplomové práce A-Výborně.

Návrh klasifikace A-výborně

Zlíně 22.5.2019
V(e) dne

podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborné	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivé	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte